

Mødereferat

2. kvartalsmøde i Grønt Råd mandag den 16. juni 2025 kl. 17.00 – 19.30

Deltagere

Nordsjællands Landboforening, Lars Egedal
Fredensborg Landsbyråd, Niels Jørgen Olsen
Danmarks Naturfredningsforening, Bent Kjær Hansen
Friluftsrådet, Anne Meisner
Fredensborg vandløbslav, Carsten Sevel
Ornitologisk Forening, Henrik Boeg
Agenda 21 Foreningen, Finn Langgaard
Dansk Cyklist Forbund, Frank Elm Jakobsen
Bevaringsforeningen, Lisbeth Gram Holdum
Mikkel Dodt Fregerslev (C)
Torben Forskov (F)
Carsten Bo Nielsen (V)
Sidsel Dyekjær (Å)

Fraværende

Dansk Vandrelaug, Steen Kobberø-Hansen
Naturstyrelsen Nordsjælland, Tim Falch Maag
Danmarks Jægerforbund Fredensborg, Jørgen Østergaard
De lokalhistoriske foreninger, Flemming Jappsen
Nive Å's Lystfiskerforening, Niels Prip
Marie Louise Wittenkamp (B)
Vivian Johnsen (A)

Fra kommunen deltog

Bodil Vestergaard, Byplanlægger, Team Plan
Maria Henriksen, Biolog, Team Vand og Natur
Joan Bloch Grube, Teamleder, Team Klima
Pernille Balslev-Erichsen, Centerchef, Center for By og Land
Tina Raagaard Sommer, Teamleder, Vand og Natur
Johannes Bjerg, Sekretær, Vand og Natur (Referent)

Mødereferat:

1. **Velkomst og valg af ordstyrer samt godkendelse af dagsordenen**
Forperson Lars Egedal blev valgt som ordstyrer. Dagsordenen blev godkendt.
2. **Forslag til Fredensborg Kommuneplan 2025, v. kommuneplanlægger Bodil Vestergård, Team Plan.**
Bodil Vestergård gennemgik Forslag til Kommuneplan 2025, med hovedfokus på følgende punkter med relevans for Grønt Råd:
 - Lavbundsområder og skovrejsning.

- Grønt Danmarkskort og naturbeskyttelse.
- Rekreative stier, cykel- og rideruter.
- Retningslinjer for VE-anlæg (vind og sol), herunder afstandskrav og landskabshensyn. (Se referat i næste punkt)
- Øvrige planemner (blev gennemgået kort): nye erhvervs- og boligområder, matrikulære bestemmelser, parkeringsnormer, strategisk bymidteplanlægning, glamping m.v. blev gennemgået kort.
- Den videre proces ift. offentlig høring og borgermøde.

Rådet kom med følgende bemærkninger på mødet:

- Spørgsmål vedr. lavbundsområder
Hvad er udpegningsgrundlaget for lavbundsområder? Svar: De udpegede lavbundsområderne er lavbundsområder med tørveholdig jord
- Rekreative stier
Fingerplanens retningslinjer for en planlagt sti langs Esrum sti blev drøftet, da den tidligere er blevet afvist af byrådet i forbindelse med fredningssagen for Esrum Sø. Det blev oplyst, at der i klagenævnets afgørelse fortsat er åbnet op for en alternativ stiføring. Det blev desuden oplyst, at et stort flertal i byrådet har stemt for, at kommunens skal arbejde på at få den planlagte sti ud af Fingerplanen i forbindelse med den kommende revision af Fingerplanen.
- Rekreative stier
Der er et generelt ønske om en registrering af de rekreative stier i kommunen
- Kortudpegninger
GR foreslog, at der anvendes gennemsigtige arealudpegninger i kortene, så det er nemmere for borgerne at orientere sig om, hvor udpegningen er placeret/afgrænset.
- Vedrørende offentliggørelse
Ønske om, at forslag til kommuneplanen kan bestilles som papirudgave. Eventuelt lånes på biblioteket. Alternativt ønsker Grønt Råd, at der lægges en printvenlig PDF på hjemmesiden uden overflødige sider.

Bodil Vestergaard redegjorde for kommuneplantillæg for VE- anlæg. Kommuneplantillægget indeholder arealudpegninger og retningslinjer for etablering af større solcelle- og vindmølle anlæg i kommunen. Der blev dels redegjort for plan- og beskyttelsesinteresser der er inddraget i planlægningen. Dels for de synergieffekter, som kommunen ønsker ved etablering af eventuelle anlæg.

Rådet kom med følgende bemærkninger på mødet:

- Muligheder udenfor kommunen
Det blev drøftet om det er muligt at etablere VE-anlæg udenfor kommunen, men som fortsat tæller med i kommunens klimaregnskab, fx gennem anparter, anlæg på havet/Øresund eller lignende. Det blev bemærket, at kommunen som udgangspunkt selv definerer hvordan klimamålene formuleres, men at der kan være lovgivning man skal være opmærksom på.
- VE anlæg i skovrejsningsområder
Da VE områderne overlapper med de udpegede skovrejsningsområder, blev det bemærket, at det er vigtigt med retningslinjer der forbyder beplantning/skov, som kan skabe skyggegener for anlæggene, da det vil begrænse anlæggenes effektivitet.
- Der blev også spurgt ind til om der i planlægningen er taget hensyn til placering af opkoblingssteder til elnettet i kommunen. Kommunen oplyste, at det er der som udgangspunkt ikke.

4. **Høring af Grønt Råd i forbindelse med kommunens udpegning af arealer til omlægningsplaner i Grøn Trepert v. biolog Maria Henriksen, Team Vand og Natur.**

Teamleder Tina Raagaard Sommer og Biolog Maria Henriksen redegjorde dels for processen omkring arbejdet med den grønne trepart, dels for de foreløbige potentialeudpegninger kommunen har lavet. Der er tale om en meget stram proces som er bestemt af staten, med korte deadlines, hvor kommunen har et begrænset manøvrerum. Der er i 2025 fokus på udpegning af lavbundsområder og arealer med kvælstofreduktion. Arealer med kvælstofreduktion skal dog kun udpeges i den nordligvestlige del, på områder som afleder til Kattegat. De indledende undersøgelser viser dog, at kvælstofretentionen her i forvejen er meget høj og potentialet for

udtagning af områder dermed begrænset. Der er ikke krav om at skovrejsningsområder udpeges i 2025. Omlægningsplanerne er kendetegnede ved at være baseret på *potentiale* for projekter og dynamisk planlægning. Kommunen vil i løbet af juni inddrage de lodsejere, som potentielt vil blive berørt af kommunens skitsetegninger.

Arealomlægningsplanen vil ikke blive udsendt i en formel høring, da dette ikke er en del af den formelle procedure. Kommunen vil dog meget gerne høre, om Grønt Råd har bemærkninger til kommunens tilgang og de udpegede områder, hvilket er formålet med at have sagen med på mødet.

Rådet kom med følgende bemærkninger på mødet:

- Randzoner
Det er vigtigt med udlæg af randzoner omkring lavbundsområderne, med lysåben natur eller ekstensiv drift, som kan fungere som bufferzone ift. udefra kommende påvirkning.
- Sammenhængende natur
Ønske om at vi prioriterer sammenhængende natur. F.eks. kan der være potentiale til sammenhængende natur fra Danstrup Hegn til slotssøen gennem Endrup.
Nivå Engfjord er også et eksempel på sammenhængende natur.
(Administrationen oplyser, at den lidt ujævne afgrænsning er begrundet i at arealer, hvor det ikke giver mening at lave natur, ikke er indtegnet)
- Områder med kvælstofreduktion
Selvom kvælstofretentionen i den nordlige del af kommunen er meget høj, skal man være opmærksom på, at der er flere meget stejle arealer langs Esrum Sø, hvor terrænet medfører afstrømning af kvælstofholdigt overfladevand til Esrum Sø. Kommunen bør derfor overveje om sådanne områder kunne indgå i omlægningsplanerne.
- Gevinstregnskab
Kommunen burde beregne en oversigt over hvilket potentiale hvert enkelt område rummer ift. hhv. klima, biodiversitet og hav/vandmiljø. Det kunne være et godt værktøj til prioritering.
- Rekreative naturområder
Der kunne også fokuseres på bynær natur med fx stier, selvom biodiversiteten ofte er mindre, da der kan være en stor rekreativ værdi for borgerne.

- Adfærdsregulering
Det kan være en god idé at indtænke adfærdsregulering.
- Ros
Generelt var der enighed om, at det var et stort og flot arbejde kommunen har lavet.
- Spørgsmål:
Hvad gør kommunen hvis projekterne ikke bliver til noget? Svar:
Kommunen ser hvor langt man kommer med projekterne, men der er naturligvis aldrig garanti for, at de bliver til noget, da det kræver samtykke fra lodsejerne.
- Overrislingsanlæg
På et tidligere kort af Nivå Engfjord projektet fremgår det, at der skal etableres et overrislingsanlæg i området. Kommunen vil undersøge hvad der er op og ned i dette og melde tilbage. Svar:
Administrationen har fundet frem til, at der på et kort som viser et projektforslag for Naturstyrelsens klimalavbundsprojekt i Langstrup Mose, figurerer nogle overrislingszoner. Overrislingszoner er områder, hvor drænvandet strømmer fra drænrør eller grøft ud over terræn til nedsivning. Administrationen har forsøgt at få en tilbagemelding fra Naturstyrelsen om hvad den specifikke funktion med zonerne er i projektet. Vi har dog endnu ikke modtaget svar.

Høring af Grønt Råd i forbindelse med årlig statusrapport for Fredensborg Kommunes Klimaplan v. teamleder Joan Bloch Grube, Team Klima og Varme.

Joan Bloch Grube redegjorde for kommunens arbejde med statusrapport 2024 for klimaplanen. Formålet med rapporten er at redegøre for, hvad status er på de indsatser som er igangsat i klimaplanen. Klimaplanen planlægges revideret i 2026.

Kommunen har sat mål om, at kommunens drivhusgasudledning skal være reduceret med 75 % i 2030, og at kommunen skal være helt klimaneutral i 2040. Ifølge de beregninger, der er lavet i forbindelse med statusrapporten forventes det, at kommunen når 2030-målet, men at der er behov for yderligere initiativer for at nå 2040-målet.

Rådet kom med følgende bemærkninger på mødet:

- **Indsats for skov**
Indsatsområdet "Nye Skove" bør fremgå med status "rød" (og ikke "gul"), da der reelt ikke er kommet mere skov. Rådet besluttede, at dette skulle indgå som bemærkning fra rådet til statusrapporten.
- **Generel bemærkning til rapport**
Ved gennemlæsning er det vanskeligt at gennemskue, hvornår rapporten forholder sig til Fredensborg Kommune som virksomhed og som geografisk enhed, da begge termer anvendes. Joan Bloch Grube oplyste, at dette ville blive konsekvensrettet.
- **Spørgsmål til fælles renseanlæg**
Vil nyt fælles renseanlæg medføre, at vandføringen i eksisterende vandløb påvirkes i en sådan grad, at der er vandløb, der skal omklassificeres eller som decideret forsvinder? Svar: Placering af et nyt fælles renseanlæg er ikke godkendt, og anlæggets påvirkning på fx vandløb er endnu ikke undersøgt. Der er derfor heller ikke taget stilling til eventuelle afværgeforanstaltninger eller lign. Det er for tidligt at sige noget konkret om.
- **Kvalitative eller kvantitative mål**
I rapporten anvendes mest kvalitative mål. Det kunne være en styrke at bruge mere kvantitative mål til vurdering af status fremadrettet.
- **Spørgsmål om plan for klimatilpasning**
Der mangler en plan for, hvad man vil beskytte ift. klimatilpasning. Findes der en offentlig tilgængelig beredskabsplan?
Svar: Kommunen har undersøgt om der findes en offentlig tilgængelig beredskabsplan. Det gør der ikke. Men på kommunens hjemmeside kan man finde information om [beredskab for oversvømmelse](https://fredensborg.dk/borger/klima-og-energi/klimatilpasning-og-beredskab/beredskab-for-oversvoemmelse?term=beredskabsplaner): <https://fredensborg.dk/borger/klima-og-energi/klimatilpasning-og-beredskab/beredskab-for-oversvoemmelse?term=beredskabsplaner>
- **Vedvarende energi**
Det kunne være godt med en synliggørelse af, hvor meget vedvarende energi Fredensborg Kommune producerer som virksomhed.
- **Affald**
Det kunne være godt med en beregning af, hvad det betyder for klimaet (CO₂), at vi sorterer i så mange fraktioner. Både ift. indsamling og behandling.

- Spørgsmål om fjernvarme
Har kommunen forholdt sig til, hvor fjernvarmen skal komme fra, hvis vi ikke må brænde affald af. Svar: Norfors ser sammen med ejerkommunerne på både geotermi og andre varmeløsninger. Økonomiudvalget i Fredensborg Kommune har netop besluttet, at et areal ved Karsemosegård kan reserveres til geotermi forundersøgelser og eventuel senere etablering af et geotermianlæg. Materiale herom er tilgængelig her, <https://dagsordener.fredensborg.dk/vis?id=80c355e0-e607-4aee-bdef-a0a9f836b218&punktid=0654c964-72e0-4bcc-889d-25379aece0b4>
- Cyklisme
Det er et problem, at antallet af cykelture i kommunen er halveret. Cyklistforbundet glæder sig over, at kommunen har udarbejdet et udkast til cykelstrategi og et idekatalog over initiativer, der skal behandles af Plan-, Trafik- og Klimaudvalget efter sommerferien. Materiale herom er tilgængeligt her, <https://dagsordener.fredensborg.dk/vis?id=80c355e0-e607-4aee-bdef-a0a9f836b218&punktid=0654c964-72e0-4bcc-889d-25379aece0b4>.

5. **Kort tilbagemelding på tidligere høring af Grønt Råd vedrørende genbesøg af Vandområdeplan 2021-27 d.**

Tina Raagaard Sommer kvitterede for rådets bemærkninger til vandområdeplanerne, som er blevet præsenteret for udvalget.

Der er indkommet følgende bemærkninger fra rådet:

- Støtte til administrationens indstilling (DCF og DOF)
- Der skal gøres noget ved sommerudtørring af Donse Å ved hjælp af Store og Lille Donsedam (FV og DCF)
- Der skal testes for andre kemiske stoffer (østrogene stoffer, medicinrester, PFAS m.v. (FV og DCF)

6. **Nedsætte arbejdsgrupper til dialogmøde og drøfte oplæg og indhold**
Rådet drøftede forskellen på de to punkter og om de kunne slå sammen til et, da de begge vedrører rekreative stier. Det blev besluttet at holde dem som to adskilte spor. Bent (DN), Frank (Cyklistforbundet)

og Niels (Fredensborg Landsbyråd) blev udvalgt som samlet arbejdsgruppe for de 2 punkter.

Rådet kom med følgende bemærkninger på mødet:

- Rådet finder, at de rekreative stier er et vigtigt emne, som i dag bliver nedprioriteret.
- Det er en god ide at se på, om man kan kombinere de rekreative stier med de økologiske forbindelser. Men der skal naturligvis være opmærksomhed på, at det kan skabe modvilje blandt lodsejere ift. de økologiske korridorer.
- Det er et rådets mål, at der bliver vedtaget en plan for de rekreative stier i det åbne land
- Rådet ønsker, at der skelnes mellem gang-, cykel- og ridestier.
- Rådet ønsker at fokusere både på transportstier og rekreative stier i det åbne land. Det er fx et problem, at der ikke findes et kort som viser, hvor man kan cykle i kommunen.
- Det er urealistisk at forvente, at politikerne vil stemme for etableringen af et nyt samlet stinetværk på privat jord, da det vil kræve omfattende ekspropriation.

7. **Eventuelt**

En manglende omfartsvej om Fredensborg blev drøftet og de konsekvenser det giver for trafikken i Fredensborg by. Det blev oplyst, at et enigt byråd har stemt for, at kommunen skal arbejde for, at Ring 5 og 6 tages ud af Fingerplanen.